

گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

توسعه پایدار گردشگری روستایی

مطالعه موردی: دهستان‌های شهرستان مشکین شهر

بیوک صفرزاده^۱ (دانش آموخته دکترای تخصصی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی واحد علوم و تحقیقات تهران)

چکیده

در عصر حاضر گردشگری به طور اعم و پایداری گردشگری به طور اخص در مناطق توریستی شهری و روستایی، به یکی از مهم ترین مباحث در محافل علمی و آکادمیک جهان تبدیل شده است. از طرفی رسیدن به پایداری در ابعاد مختلف آن مستلزم وجود سنجه‌ها، شاخص‌ها و الگوهای صحیح جهانی گردشگری در جهت ارزیابی و تبیین وضعیت پایداری گردشگری است. بنابراین استفاده از شاخص‌ها در زمینه توسعه گردشگری روستایی می‌تواند نقش مهمی در متنوع سازی اشتغال، کاهش تفاوت‌های درآمدی بین روستاییان و شهرنشینان، کاهش مهاجرت و توسعه زیرساخت‌ها و رضایت ساکنان محلی و افزایش سطح زندگی می‌شود. هدف از پژوهش حاضر، ارزیابی توسعه پایدار گردشگری و اولویت سنجی دهستان‌های شهرستان مشکین شهر بر اساس آمار سال ۱۳۹۲ است. جامعه آماری این پژوهش، ۱۲ دهستان شهرستان مشکین شهر را شامل می‌شود که بر اساس ۴ شاخص رتبه بندی شده اند. با توجه به شاخص‌های مورد بررسی، رویکرد حاکم بر این پژوهش «توصیفی، تحلیلی» بوده و روش گردآوری اطلاعات و داده‌ها بصورت اسنادی و میدانی می‌باشد. از این جهت شاخص‌های مورد مطالعه ابتدا با استفاده از روش نرم بی مقیاس شده، سپس با استفاده از تکنیک آنتربوی شانون وزن دهی می‌شوند و در نهایت با بهره گیری از مدل Topsis به رتبه بندی دهستان‌ها پرداخته شده است. نتایج حاصل از این پژوهش، حاکی از آن است که از بعد توسعه پایدار گردشگری، دهستان دشت رتبه اول و دهستان شعبان رتبه آخر را به خود اختصاص داده است.

واژه‌های کلیدی: توسعه پایدار، گردشگری روستایی، مدل Topsis، دهستان‌های مشکین شهر.